

Krig

Så lenge historien har blitt nedtegnet, har perioder med krig nesten alltid vart lenger enn perioder med fred, skrev Hannah Arendt i *On Violence* fra 1970. Snart 35 år etter ser krig fremdeles ut til å ha overtaket.

Regnestykket er imidlertid vanskelig. Tidligere ble kriger erklært og avsluttet, og de foregikk på avgrensede områder. Man snakket om Trettiårskrigen eller Krimkrigen. Men noe skjedde med den andre verdenskrigen – krig ble verdensomspennende og total – og gjennom dens lange etterspill, hvor to supermakter både splittet og holdt verden sammen i en kald krig.

I dag er situasjonen enda mindre oversiktlig. Balansen som ble opprettholdt av atomvåpen, er avløst av et ekstremt asymmetrisk forhold mellom de krigførende partene. Terrorister bevæpnet med tapetkniver og gisler har gjort gamle erkefiender til alliansepartnere i den altomfattende «krigen mot terror». Denne pågår hele tiden og overalt, får vi vite. Mens Immanuel Kant så for seg muligheten av en evig fred, har vi dermed tilsynelatende blitt en del av en evig krig.

Begrepsbruken bidrar heller ikke til klarhet. Preventiv krigføring, forkjøpsangrep, humanitære intervensjoner og begrensede militære operasjoner – hvor går krigens grenser? Og hva er Det norske forsvarets rolle oppi det hele? Er tilstedeværelsen i Irak og Afghanistan i tråd med tanken om fredsnasjonen Norge?

ARR ønsker med dette nummeret å se dagens kriger i lys av hvordan krig tidligere har blitt tenkt og ført.